

SWEDISH
ENVIRONMENTAL
PROTECTION
AGENCY

BESLUT
2023-03-16

Maria Björkman
Tel: 010-698 14 47
maria.bjorkman
@naturvardsverket.se

Ärendenummer
NV-07608-17

Beslut om godkännande av *Franklinothrips vespiformis* för användning som biologiskt bekämpningsmedel i Sverige

Beslut

Franklinothrips vespiformis (Crawford 1909) (Thysanoptera: Aeolothripidae) godkänns för användning som biologiskt bekämpningsmedel i Sverige.

Villkor för godkännandet

Godkännandet förenas inte med villkor.

Bakgrund

Biologiska bekämpningsmedel innehållande nematoder, insekter eller spindeldjur prövades tidigare av Kemikalieinspektionen, som gav godkännande till enskilda produkter. Sedan den 1 juli 2016 prövar Naturvårdsverket nematoder, insekter och spindeldjur som bekämpningsmedel, och ett godkännande gäller nu organismen. *Franklinothrips vespiformis* är en av de organismer som redan används som bekämpningsmedel i Sverige, då den ingår i en eller flera produkter som har godkänts av Kemikalieinspektionen. För att organismen ska kunna fortsätta användas i Sverige, efter att nu gällande produktgodkännande från Kemikalieinspektionen löper ut, måste den godkännas av Naturvårdsverket.

Franklinothrips vespiformis finns upptagen på Växtskyddsorganisationen för Europa och medelhavsländernas (EPPO) förteckning över biologiska bekämpningsmedel med omfattande användning i EPPO-regionen, PM 6/3(5), bilaga 1 (s.k. EPPO-listan).

Skäl

Juridiska förutsättningar för godkännande

Nematoder, insekter och spindeldjur får användas som bekämpningsmedel endast om de är godkända enligt förordning (2016:402) om nematoder, insekter och spindeldjur som bekämpningsmedel. Ett godkännande av organismen är också en förutsättning för att sådana bekämpningsmedel ska få släppas ut på

marknaden eller föras in till Sverige från ett land utanför Europeiska unionen, Europeiska ekonomiska samarbetsområdet eller Turkiet.

Enligt 6 § förordningen får sådana organismer godkännas om de är godtagbara från hälso- och miljöskyddssynpunkt, särskilt med hänsyn till påverkan på den biologiska mångfalden, och de inte är att betrakta som invasiva främmande arter av unionsbetydelse¹.

Beslut om godkännande fattas av Naturvårdsverket.

Naturvårdsverket prövar självmant om nematoder, insekter och spindeldjur som angetts på EPPO-listan kan godkännas. Naturvårdsverket prövar också ansökningar om att godkänna en nematod, insekt eller ett spindeldjur som bekämpningsmedel.

Enligt 7 § förordningen får ett godkännande förenas med de villkor i fråga om användning eller andra omständigheter som behövs från hälso- eller miljöskyddssynpunkt.

Innan Naturvårdsverket beslutar om en nematod, insekt eller ett spindeldjur ska godkännas eller inte, ska Naturvårdsverket höra Kemikalieinspektionen och Statens jordbruksverk.

Naturvårdsverkets bedömning

Franklinothrips vespiformis är ett trips som hör till familjen *Aeolothripidae* (rovtripsar). *Franklinothrips vespiformis* är polyfag och angriper ett flertal mindre ryggradslösa djur i olika utvecklingsstadier som trips, kvalster, fjärilsägg, nymfer av mjöllöss (vita flygare) och larver av minerarflugor. *Franklinothrips vespiformis* har varit godkänd i Sverige sedan 2000 för bekämpning av trips i växthusodlingar.

Det ursprungliga utbredningsområdet för *F. vespiformis* är förmodligen centralamerika, inklusive Karibien, kontinentala USA och Mexico, men idag återfinns den även i Sydamerika, Asien och Oceanien, sannolikt i många fall som ett resultat av medveten införsel. *Franklinothrips vespiformis* förekommer idag främst i områden med tropiskt- och subtropiskt klimat. Inga fynd finns registrerade i Sverige. Tillgänglig information angående *F. vespiformis* temperaturkrav, och det nuvarande bekräftade utbredningsområdet, indikerar att arten är anpassad till ett betydligt varmare klimat än Sveriges och sannolikheten för en permanent etablering i Sverige bedöms vara mycket låg.

Naturvårdsverket bedömer att det finns viss möjlighet att *F. vespiformis* kan sprida sig utanför växthus (det huvudsakliga användningsområdet) och etablera sig tillfälligt under den varma säsongen. Tillgång till värdjur förväntas inte vara begränsande för arten i Svensk natur. Den har även möjlighet att överleva på växtsaft. Viss påverkan på inhemska värdarter kan därmed inte uteslutas. *Franklinothrips vespiformis* delar dock värdarter med ett stort antal naturliga fiender från olika organismgrupper, och det är även sannolikt att arten själv kan angripas av olika inhemska naturliga fiender. Inga beskrivna negativa effekter

¹ 1 Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 1143/2014 av den 22 oktober 2014 om förebyggande och hantering av introduktion och spridning av invasiva främmande arter.

för biologisk mångfald utifrån användning av *F. vespiformis* som bekämpningsmedel har hittats från Sverige eller andra länder. Utöver *F. vespiformis* har inga andra arter inom *Franklinothrips* påträffats i Sverige, vilket gör att risken för hybridisering med inhemska arter bör vara obefintlig.

Sammantaget utifrån tillgänglig kunskap förväntas användning av *Franklinothrips vespiformis* som bekämpningsmedel endast medföra en begränsad och övergående påverkan på värdarter, övriga arter och naturtyper. Inga kända hälsorisker av betydelse finns, eller kan förväntas vid användning av *F. vespiformis* som bekämpningsmedel. Risk för kontaminering i form av patogener, parasiter, växtskadegörare eller andra arter vid införsel av nematoder, insekter och spindeldjur som bekämpningsmedel måste alltid beaktas.

Franklinothrips vespiformis är inte upptagen på förteckningen över invasiva främmande arter av unionsbetydelse.

Utifrån tillgänglig information är Naturvårdsverkets bedömning att en användning av *Franklinothrips vespiformis* som biologiskt bekämpningsmedel utgör en låg risk och sannolikt endast medför liten påverkan på biologisk mångfald, samt hälsa. Naturvårdsverket bedömer därför att *F. vespiformis* kan godkännas som biologiskt bekämpningsmedel i Sverige, utan villkor.

Naturvårdsverket har hört Kemikalieinspektionen och Statens jordbruksverk, som inte har något att invända mot att *Franklinothrips vespiformis* godkännas utan villkor.

Omprövning, ändring och upphävande av ett godkännande

Om det finns uppgifter som tyder på att förutsättningarna för att en art ska vara godkänd inte längre är uppfyllda, får Naturvårdsverket ompröva godkännandet.

Om förutsättningarna för ett godkännande inte längre är uppfyllda ska Naturvårdsverket upphäva godkännandet.

Detta beslut har fattats av biträdande avdelningschef Gunilla Skotnicka Ewing.

Vid den slutliga handläggningen har i övrigt deltagit enhetschef Maria Widemo (Artenheten), miljöjurist Cecilia Almström och handläggarna Peter Dalin och Maria Björkman, föredragande.

Detta beslut har fattats digitalt och saknar därför namnunderskrifter.

För Naturvårdsverket

Gunilla Skotnicka Ewing

Maria Björkman

Upplysning om hur man överklagar, se bilaga

Kopia till:
Statens jordbruksverk
Kemikalieinspektionen
Borregaard BioPlant ApS

Var ska beslutet överklagas?

Naturvårdsverkets beslut kan överklagas hos Mark- och miljödomstolen vid Nacka tingsrätt. **Överklagandet ska dock skickas eller lämnas till Naturvårdsverket.** Adressen framgår av beslutet. Har överklagandet kommit in i rätt tid överlämnar Naturvårdsverket överklagandet och handlingarna till Mark- och miljödomstolen vid Nacka tingsrätt.

När ska beslutet senast överklagas?

Överklagandet ska ha kommit in till Naturvårdsverket **inom tre veckor** från den dag Ni fick del av beslutet.

Vad ska överklagandet innehålla?

Överklagandet ska vara skriftligt.

I skrivelsen ska Ni ange:

Ert namn, adress, personnummer/organisationsnummer och telefonnummer, vilket beslut som Ni överklagar till exempel genom att ange beslutsdatum och ärendenummer,

hur Ni anser att Naturvårdsverkets beslut ska ändras och varför det ska ändras samt

om det finns motparter i ärendet bör Ni ange deras namn, adress och telefonnummer.